

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 20.03.2023

Sayı : 351

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	ADALET
Tarih: 21-3-2023	Esas No: 2/5008

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
21 Mart 2023
Numara:

TBMM GENEL YERAK
21 Mart 2023
No: 1187846

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz genelinde en büyük sorunlardan biri de hiç şüphesiz yolsuzluktur. Yolsuzluk kamu ihalelerinde yapılan hukuksuz işlemler, devlet bütçesinin doğru kullanılmaması, özel sektörün kamu bütçesinden haksız çıkar sağlaması gibi görevi ve yetkiyi kötüye kullanma halidir.

Bir ülkenin en büyük gelişmişlik göstergelerinden biri de yolsuzluk ve kamu bütçesinin nasıl kullanıldığıdır. Gelişmemiş ülkelerde yolsuzluk ve adam kayırma had safhadadır. Ülkemizde de ne yazık ki yolsuzluk iddiaları ve ihalelerin birtakım firmalara peşkeş çekilmesi iddiaları sıklıkla gündeme gelmektedir. Bir ihalenin en önemli unsuru olan şeffaflık ilkesi sıklıkla çiğnenmekte, adrese teslim ihale şartnameleri hazırlanmakta ve kamu zararı meydana getirilmektedir. Ülkemizin çağdaş medeniyetler seviyesine çıkabilmesi için en iyi işi en düşük maliyetle yaptırmak, liyakat ilkesine aykırı davranmamak ve devlet bütçesini en verimli şekilde kullanmak gerekmekeyse de bu hususlar göz ardı edilmektedir.

Her gün bir yeni devlet kurumu, bakanlık yolsuzluk iddiası ile gündeme gelmektedir. Bu yolsuzluk iddialarının en ince ayrıntısına kadar araştırılması, gerekli inceleme ve araştırmaların yapılarak varsa sorumluların tespit edilmesi, uğranılan kamu zararının tespit edilerek ilgililerden rücu edilmesi gerekirken bu iddiaların üstüne gidilmemekte, etkin bir soruşturma yürütülmeden iddiaların üstü kapatılarak yolsuzluk yapanın yanına kar kalmaktadır.

Yolsuzlukla mücadelede en önemli unsur hiç şüphesiz şeffaflık ilkesidir. Şeffaflık konusunda gerekli özen gösterilmez ise yolsuzluk iddialarının ardı arkası kesilmeyecektir.

19.04.1990 tarihli 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun yaptırımları ve cezalarının yetersiz olması ve etkin uygulanmaması sebebi ile ülkemiz genelinde yolsuzluk iddiaları gündemden düşmemektedir. İlgili kanun teklifinde öngörülen cezalar caydırıcılıktan uzak ve etkin cezalar olmamakla beraber, gerekli soruşturmalar da ilgili makamlar tarafından etkin şekilde yapılmamaktadır.

Bu bağlamda; bu kanun teklifi ile yolsuzlukla mücadele konusunda gerekli düzenlemeler yapılarak cezalar ve yaptırımların ağırlaştırılması, yolsuzluk iddialarının şeffaf ve tarafsız bir şekilde araştırılması, iddialar ile ilgisi bulunan kişilerin yargı önünde hesap vererek kanunların gereğinin yerine getirilmesi ve yolsuzluğun önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - 19/04/1990 tarihli 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun "Hediye" başlıklı 3 üncü Maddesinin birinci fıkrasında; kamu görevlilerinin kendilerine verildiği tarihteki değeri on aylık net asgari ücret toplamını aşan hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde kendi kurumlarına teslim etmek zorunda oldukları düzenlemesi yer almaktadır. Teklifimizle, on aylık asgari ücret tutarı ifadesi kaldırılarak, hediyenin maddi değeri fark etmeksizin ilgili maddede sayılan kamu görevlilerinin her türlü hediyeyi kurumlarına teslim etmesi ve bildirimde bulunması amaçlanmıştır.

MADDE 2 – Teklifte, Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun 10 uncu Maddesinin birinci fıkrasında yer alan zamanında mal bildiriminde bulunmayana verilecek ceza olan üç aylık hapis cezasının, bir yıla çıkarılması, yine aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan soruşturma ile ilgili olarak süresinde mal bildiriminde bulunmayana verilecek olan üç aydan bir yıla kadar hapis cezasının ise bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası olarak değiştirilmesi öngörülmektedir. Değişiklik ile caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 3 – Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun 11inci Maddesinin birinci fıkrasında yer alan gerçeğe aykırı açıklama konusunda öngördüğü üç aydan bir yıla kadar hapis cezasının artırılarak bir yıldan iki yıla şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir. Böylece suçla daha etkin mücadele edilmesi, caydırıcılık sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 4 Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun 15 inci Maddesinde yer alan *"Bu Kanunun 11 ve 12'nci maddeler hükümleri ile cezalandırılanlara ceza süresi kadar"* ifadesi *"müebbeten kamu hizmetlerinden yasaklanma cezası hükmolunur."* şeklinde değiştirilerek, yolsuzluğa karışan birinin ömür boyunca kamu hizmetlerinden yasaklanması ve yolsuzluğun önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 5 - Yürürlük Maddesidir.

MADDE 6 – Yürütme Maddesidir.

MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 19/04/1990 tarihli 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun 3'üncü Maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Bu Kanunun 2'nci maddesinde sayılan kamu görevlileri, milletlerarası protokol, mücamele veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple, yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzelkişiliklerinden, Türk uyruğunda olmayan herhangi bir özel veya tüzelkişi veya kuruluştan; aldıkları hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde kendi kurumlarına teslim etmek zorundadırlar. Ancak, yabancı devlet adamları ve milletlerarası kuruluş temsilcileri tarafından verilen imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri bu madde hükümlerine dahil değildir.”

MADDE 2 - Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun 10 uncu Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 10 – 6'ncı Maddede belirtilen sürelerde mal bildiriminde bulunmayana bildirimlerin verileceği mercilerce ihtarda bulunulur. İhtarın kendisine tebliğinden itibaren otuz gün içinde mazeretsiz olarak bildirimde bulunmayana bir yıla kadar hapis cezası verilir. Soruşturma ile ilgili olarak verilen süre zarfında mal bildiriminde bulunmayana bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

MADDE 3 - Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun 11inci Maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“ Mal bildiriminin muhtevası hakkında 9'uncu maddeye aykırı davranan bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 4 - Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun 15'inci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 15 – Bu Kanunun 11,12 ve 13 üncü madde hükümlerine göre cezalandırılanlara ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklanma cezasına hükmolunur.

MADDE 5 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.